

Добруджански НОВИНИ

„Noutăți
Dobrogene“

Ziar independent de informațiuni
Redacția și Ad. la Str. Piața Păcii No. 9—B-gia României
УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ
Български независимъ информационенъ вестникъ
Телефонъ № 156

Абонаментъ: за 1 год. 200 лей, за
6 месеца 120 лей, за странство двойно

Отг. редакторъ: СТ. РАДЕВЪ

ПО СЪЖПКИТЪ НА БЛИЗКОТО МИНАЛО И НАСТОЯЩАТА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТЪ

„Quaeque ipsa miserrima vidi, Et quorum magna pars fui“.
VERGILIUS

Минаха повече отъ 15 години отъ какъ разарегитъ по бойнитъ полета народи сложиха кръвополитнитъ и изстребителния оржия и туриха край на изстреблението, и тласкането си едни други въ мизерията и пропастиа. Повече отъ 15 години отъ какъ се подписаха мирнитъ договори, които трѣбваше да турятъ край на свѣтовната война, да се почне едно коренно преустройство на човѣчеството диктувано отъ здравия разумъ, справедливостта и човѣщината и да се насочи въ сѣчинскитъ пѣтъ на цивилизацията, културата и напредѣктъ за всички.

Силно заговорилата звѣрска природа на човѣка презъ време на свѣтовната война направи страшни и дълбоки опустошения почти въ всички страни и причини грамадни морални и материални загуби на цялото човѣчество, като го тласна съ стотици години назадъ. Крайно изострилиятъ се до побѣсняване криво разбранъ националенъ егоизъмъ засили подозрението и недоверието между народитъ и тѣ отъ една страна се дебатъ, въоръжаватъ и готвятъ за нова катастрофа, а отъ друга страна на всѣкъде се прегръщатъ и заявяватъ високо, че се обичатъ, че желаятъ миръ и че войната е най-големото зло за всички. Мълкоктъ човѣчеството, народитъ сж ангижирани и водятъ помежду си една нова война, отъ денъ на денъ по-ожесточена и по-опустошителна, не вече съ пушки и топове по бойнитъ полета, а по нови пѣтища, съ нови методи на културно-просвѣтното и политико-икономическото бойни полета. Тая война е продължение на свѣтовната и жертвитъ ѝ сж много повече.

Едно общо болезнено нагнетано положение се създаде за всички; едно подозрение, недоверие се засили между народитъ. Цѣлитъ свѣтъ боледува. Изгубило своето морално и материално равновесие, човѣчеството отъ редъ години се блѣска въ мизерията: морална и материална. Кризата въ разнитъ си форми се засили и приближава кулминационната си точка безъ да пощади нѣкого.

Вече години откакъ избраницитъ на разнитъ нации се тѣрятъ отъ конференция на конференция: Мирна, Икономична, за обезоръжаване и пр. Въмѣсто да се подобри поло-

жението съ тия конференции, то се влоши о щ е повече и самитъ конференции пропаднаха една по една. Въмѣсто да се поевропейчатъ Балканитъ, като че ли цѣла Европа и цѣлитъ свѣтъ се балканизираха. Злото, болезненото, натегнатото положение каточе ли не пощади и най-висшата, най-ценната институция за човѣчеството, Лигата на Народитъ, създаването на която се плати съ толкова грамадни морални и материални жертви презъ и следъ свѣтовната война, и която е най-здравата крачка на човѣчеството по пѣтя на сѣчинскитъ напредѣкъ и сѣчинската култура за всички.

И тая ушъ върховна, ушъ всесилна за човѣчеството институция, Лигата на Народитъ, започна да губи отъ престижа си, отъ значението си, отъ силата си. Тя започна да отслабва, да се огъва и да се разклаща въ основитъ си.

Вмѣсто водителка на човѣчеството по пѣтя на мира, напредѣка и културата за всички, вмѣсто общочовѣшка нѣкои, като че ли се опитаха да ѝ направятъ лично оржие за прокарване и налагане на свои лични, егоистични намѣрения. Въмѣсто да бжде въ услуга на цѣлото човѣчество, тя, като че ли бѣше заставена по разни начини да бжде въ услуга само на едни. Въмѣсто тя да се налага на всички, като че ли нѣкои се опитаха да ѝ се наложатъ. Онова, което човѣчеството създаде като най-ценно, следъ толкова вѣка и го плати съ толкова жертви, като че ли и то почна да се руши. И въ резултатъ недоверие и подозрение се засилиха между народитъ, конфликтитъ за ч е с т и х а, хаосътъ се увеличи и всѣки разбра, че човѣчеството далечъ още не е озрѣло, не се е екуливирило, не се е усъвършенствувало.

Всичко това отминава, изживѣва и ще изживѣе своето време и е на пѣтъ да се сблѣска съ вѣчната, всесилната и неотмѣнната диктатура на здравиятъ разумъ, справедливостта и истината, единичитъ вѣрни водачи на човѣчеството тукъ на тая планета, силата и гласътъ на които времето могатъ да се забавятъ, да се задушатъ, но не и за винаги да се унищожатъ.

Грознитъ опустошения, безбройнитъ жертви давани ежедневно, страхътъ отъ една нова свѣтовна катастрофа сж на пѣтъ да стреснатъ най-после

човѣчеството, ако не всички, поне най-умнитъ и да ги принудятъ да се опомнятъ и подирятъ най-после причинитъ на злото и начинитъ, срѣдствата, пѣтищата за спасението си.

Както, отдѣлнитъ човѣкъ, отдѣлнитъ народи, така и цѣлото човѣчество минава своитъ естествени периоди на развитие: то, човѣчеството, вина детинството си, на пѣтъ е да мине юношеството си и да започне зрѣлата си възраст съ по-чистъ и по-свѣтълъ човѣшки животъ.

Синове на вѣвекитъ нации, водители на човѣчеството заговориха явно, че създаденото положение е нетърпимо и на всѣка цена трѣбва да се подири изходъ, като се намѣси здравиятъ разумъ, справедливостта и човѣщината и по пѣтя на разбирателството, по пѣтя на мирътъ и законността на време да се уреди всичко, което трови и поддържа недоверие между народитъ, за да не бжде утре кжсно и се даде възможностъ да се намѣси и вземе връхъ безумието, грубата сила, пушкитъ, топоветъ и др. и пакъ човѣчеството да плуве въ кърви и мизерии, и като погребено ново и култура, и цивилизация да се върне о щ е съ стотици години назадъ.

Всичко се раздвижи, всичко заработи най-усърдно по нови пѣтища; съ нови методи и напрегна всичкитъ си сили.

Отдѣлни народи, групи отъ народи почнаха трескаво своето преустройство съгласно духътъ на времето и дириятъ подходяща форма, отговаряща на изискванията на времето и на висшитъ имъ интереси, въ която да се обединятъ, да се закрепятъ, да кристализиратъ, ако не за винаги, поне за по-дълго време. Всѣки гледа да излезе отъ крайно непоносимото, болезнено и натегнато положение, създадено следъ свѣтовната война. Всѣки дири да си възстанови моралното и материално равновесие, да осигури засили за по-дълго време благосъстоянието си. Всичко проумѣва, всичко проглежда и трѣгва напредъ.

Ние българитъ, които живѣемъ въ тази хубова и богата страна не трѣбва да се дѣлимъ отъ общия ходъ, отъ общия вървѣжъ на събитията, не трѣбва да тѣпчимъ на едно мѣсто, нито да вървимъ назадъ. Ще трѣбва и ние да мръднемъ напредъ, както всич-

ки сж направили и правятъ това и да не пропускаме моментитъ и времето да тече неизползувано, но да се засилимъ, закрепимъ и да си осигуримъ едно по-добро бждеще.

Вѣрно е, че борбата е тежка и неравна, че общото положение е лошо, че кризата е навсѣкжде, че свѣтътъ въобще е боленъ, но лошото въ насъ е, че сврѣхъ всичко това, ние като че ли прибавяме и една наша, чисто българска болестъ, която е на пѣтъ да ни завлече, ако не се упомнимъ. Тя ни измъчва, тя ни трови и ще ни погуби, като Българи, а следователно и като хора. Защото, нека добре да се помни, че оня, който си изгуби националното достойнство, въ по-големата частъ губи и човѣшкото си достойнство. Това наше погинване, това затриване ще стане така, че не ще се намѣри нито кой да ни опѣе, нито кой да подиригробоветъ ни.

Блѣстѣта е тежка, но е излѣчима и може да се избѣгне: тя си има лѣкаритъ, има си и лѣкарствата, нека ги използваме докато е време.

Ние разполагаме съ достатъчно добри сили: нека ги въпрегнемъ за полезна и творческа дейностъ, нека не ги рушимъ отъ завистъ и злоба. Нека бждемъ обединени не чдезъ устами и решения, не по принуждение, а по убеждение. Само думата „Българинъ“ да бжде достатъчна да ни обедини, ако действително ѝ разбираме и ако действително сме такива. Нека всѣки бжде поставенъ и да застане на съответното мѣсто споредъ общественитъ си качества, способноститъ и готовността си за жертви. Нека всѣки бжде увѣренъ, че всичко може да се поправи, да се насочи въ здравиятъ пѣтъ и да даде добритъ си резултати. Всичко зависи преди всичко отъ самитъ насъ. Нека миналото отнесе съ себе си всичко зло и всички да напрегнемъ силитъ си за едно по-добро и по-вѣтно бждеще въ нашитъ общи работи.

Нека всички проумѣемъ и това проумѣване трѣбва да почне отъ горе, отъ водачитъ отъ интелектуалнитъ, защото народъ лошъ нѣма, но и м а лоши и неждѣрни водачи, отъ които теглятъ и народи, и държави и цѣлъ свѣтъ.

Неуспѣхитъ, трудноститъ, жертвитъ да не плашатъ да не огачиватъ никого, напро-

тивъ тѣ трѣбва да ни вразумятъ, укораятъ и да ни накаратъ да удвоимъ и напѣгнемъ още по-вече силитъ си. Тежки, горчиви сж беззненни, прѣстѣпни, и осжлителни сж неуспѣхитъ и трудноститъ, когато сж причинени отъ самитъ насъ, защото всяватъ тѣжа, скръбъ и отчаяние и зараждатъ недоверие, които сж най-силнитъ отрови въ всѣка Обществена работа.

Нека всѣки да знае, че никой не ще ни поднесе на табла онова, на което имаме право, онова което сме изгубили и което ние сами трѣва ежедневно да градимъ.

Както загинването ни, така и спасението ни е преди всичко въ самитъ насъ.

Жертви винаги се даватъ и ще се даватъ, безъ жертви нищо не се постига, но да ги дадемъ заслужено и на време.

Нека всѣки да знае, че той дължи и служи на общото дѣло, а не дѣлото му дължи и служи нѣму.

Ако не може той да даде нѣщо, на общото дѣло, ако не може да го засили, поне да му не взема нѣщо, да не го руши, да не го отслабва, забавя или тласка назадъ.

По-вече доблѣсть, по-вече съзнание за дългъ, по-вече тактъ и предвидливостъ.

По-вече почитъ, по-вече уважение къмъ общото дѣло и неговитъ искренни честни и доблѣстни водачи, и на време освобождението му отъ злитъ вреднитъ, неспособнитъ и опаснитъ елементи.

Нека си помогнемъ преди всичко сами поне въ Общитъ работи и цѣлъ свѣтъ ще ни помогне.

Земното кѣлбо, свѣтовното колело се движи съгласно едни сили, здрави и неотмѣнни закони.

Не сж нито нѣкои дипломати, и нито нѣкой учени, които ще спратъ или измѣнятъ тѣхното движение, тѣхното въртене. Не трѣбва, обаче, ние да седимъ съ скръстени ръце и съ отворени уста да гледаме това въртене, не трѣбва да се самозабавяме и губейки и време и сили въ ежби и самоунищожение, да пропускаме събитията да ни изпреварватъ.

Всѣки трѣбва да разбере, че съ писма, речи, биение погърди и др. не се постига онова, което става само съ доблѣстни дѣла.

На всѣкъде добриятъ, по-

(Слѣдва на 2-ра страница)

БРИТАНСКОТО ОБЩЕСТВ. МНЕНИЕ

И СПОГОДБАТА ЗА НЕУТРАЛИТЕТЪ КЪМЪ ИСПАНИЯ

В-къ „Таймист“, разглеждайки на уводно място положението, създадено от забавянето на италианския и на германския отговори на френското предложение за спогодба за ненамъсване въ испанските работи, пише: Много скъпо време бѣ изгубено. Летала и сръжия и до този часъ се изпращатъ въ Испания отъ много мѣста, увеличавайки по тоя начинъ силитъ на терора въ страната и създавайки нови подозрения между народитъ вънъ отъ Испания.

ЯСНОТО ДЪРЖАНИЕ НА АНГЛИЯ

Англия заяви ясно, че е въпълно съгласна съ предложението отъ Франция текстъ на спогодбата, направи нови постъпки въ Римъ и Берлинъ за по-скорошното и сключаване и издаде позивъ до гражданитъ си да не се намъсватъ въ испанското междоусобица, като заяви, че всѣки англичанинъ, който би се замѣсилъ въ гражданската война, рускува самъ да си помага за всичко, което би го сполетѣло вследствие на това.

БУНТОВНИЦИТЪ КРОЯТЪ ДЪСНА ДИКТАТУРА

Нѣкои обясняваха бор-

бата въ Испания като борба между фашисти и комунисти, между патриоти и червени. Не е така. Водителитъ на бунта, който въ началото бѣ чисто воененъ, разчитаха на подкрепата на католицитъ отъ дѣснащата, а дори и сега се правятъ по целитъ на движението противоречиви изявления отъ водителитъ на северъ и на югъ. Най-много, което би могло да се каже, е, че бунтовниците кроятъ да установятъ една диктатура отъ дѣсни елементи, вѣроятно отъ военни.

ТАКТИКАТА НА ОТЛАГАНЕЩЕ РАЗДѢЛИ ЕВРОПА

Малко нѣщо е ясно въ цѣлото положение, създадено съ гражданската война въ Испания, но едно поне става все по-ясно (и то се доказва съ надигащото френско обществено мнение), че всѣка страна служаща си съ тактика на отлагане относно спогодата за ненамъсване, или всѣка страна, противопоставяща се на предложението за такава спогода, се подхвърля на непосредственъ рискъ да раздѣли Европа още по-дълбоко на два лагера.

По стѣпките на близкото минало и настоящата действителностъ

(продължение отъ първа страница)

ложителниятъ, сигурниятъ резултатъ важи, защото с а м о той оправдава всичко.

Ще трѣбва и ние да стегнемъ редоветъ си, да засилимъ търпението да унищожимъ злобата, завистта, ежбитѣ по между си и съ подходяще за времето организиране, съ качества, съ способноститъ си да се засилимъ, да се издигнемъ по пътя на културата и цивилизацията и опирайки се на правителствата си кауза и честниятъ си трудъ, съ тактъ, търпение и предвидливостъ да си извоюваме и заемемъ съответното мѣсто за да можемъ да докаваме спокойно безболезнено

приключаване развиващитъ се събития, които логически и фатално вървятъ къмъ подобрене на цѣлото човѣчество, а следователно и на насъ.

Всичко отново ще стане и трѣбва да стане за да престанатъ грамадитъ, излишни и незинни жертви, животитъ да тръгне по естествениятъ си път и съ нормалниятъ си тактъ, да заслужимъ името, което слънцето ни грѣе, въздухътъ, когото дишаме и земята на която живѣемъ.

Освенъ това всички ония, които иматъ претенцитъ да

ХРОНИКА

— Правителството е взело решение и е издало нареждане че ако нѣкой шиофиоръ се намери пиянъ въ време на длъжността си да му се отнема професионалната карта и се арестува.

Тая мѣрка е взета вследствие последнитъ автомобилни Кѣтострофи които станяха въ страната.

— Оня денъ бѣ конфискуванъ Софискія в-къ „Зора“ конфискуването му се дължи на основание телеграмата отъ Букурещъ, за статията на г. Пенаковъ и карекатурата на г. Божиновъ.

— Ауто-камионетата която пътува редовно между костанца и нашия градъ, се е зблѣскала съ една каруца. Вследствие инцидента конете на каруцата сж били убити моментално и Собственика Карани Талия заедно съ синътъ си 16 год. тежко Ранени.

— Новия органъ на мѣстното нап. пар. организация въ брой 2 отъ 25 т. м. по отношение изборитъ за професионалитъ Камари остро напада правителството заедно е поставило За кандидати Българи и турци.

Автора на статията е известенъ на насъ и много съжеляваме, че той повдига единъ въпросъ, за който познава много добре.

— Началника на Т. П. Поща ни изпраща официално да съобщимъ за знание на гражданството следното:

Каква то и да е кореспонденция и з п р а щ е н а

сж интелектуали и водачи, трѣбва да знаятъ, че следъ даденото имъ довѣрие и направенитъ грамадни жертви, тѣ дължатъ едно удовлетворение и носятъ една тежка отговорностъ предъ съвестта и съзнанието си, предъ поколенията и историята, отъ които никога не ще могатъ да се отърватъ.

Д р ъ ИВАНЪ БАЙЧЕВЪ

чрезъ самолетитъ, о ш ъ нашия градъ, за Балчикъ, Костанца, Галацъ, Молдова, Басарабия и Букурещъ, да се предаватъ въ мѣстната телеграфна пощенска станция, или да се пуска въ специалнитъ кутии на самолетната пощенска служба.

Кореспонденцията незабавно за вътрешността или за странство, се изпраща отъ Букурещъ суприната на втория денъ, която най късно до 12 ч. се получава на предназначено мѣсто.

Преди да се изпрати кореспонденцията е необходимо да се заинтересува лицето за такситъ.

За вътрешността на страната се таксува 2 лей на 20 гр. плюсъ пощенскитъ марки.

— Административната палата се работи и презъ октомврий т. г. ще се настани окръжниятъ управлене и полицията.

Окр. Сжлъ ще се премести презъ пролѣтъта.

— „Подемъ“ Новъ в-къ вписванъ на български езикъ започна да излиза Уредника на вестника е г. Гойко Станчевъ братъ на Любенъ Станчевъ редакторъ въ в. „Добр. Гласъ“

Пожелавамъ му успѣхъ.

— Оня известно време мѣстниятъ класически ркеситъ по въпросъ за то на г. Величкова, свиритъ работни класически и всички други по желание на дубликата въ берарията „П А Р А Д И С Ъ“.

Всеки може да прекара най-вече по звучитъ на най-добре уредения оркестръ въ града ни.

За уверение всеки може да посети и остане доволенъ.

— Градската лектрическа инсталация се работи усилено.

Градини ще има лектрическо освѣтление презъ м. Октомврий.

— Кмема на града Писеску, доказа си съ активностъ.

— Цѣла Европа се интересува за събитията и то ставатъ въ Испания

Нѣкой чузди в-ци даватъ, че причината гражданската война е то вече повече отъ 100 жертви се дадахъ е, че на сто отъ населението тежава надъ 5000 хектара, 50 души чифли притежаватъ надъ 3000 тара а 87 на сто отъ селението притежава 1—10 хектара.

— Оня денъ се появи нашия съгражданикъ Г. Кросневъ.

Нашиятъ Съболезновкъмъ опечаленитъ.

— Слуховетъ за некаси превратъ въ Българска тенденциозни. Сж лями, че тѣ бѣха отъ нѣкой си мѣстеникъ като последни потвърди.

— Всеки Читай

знае че нашия в-къ сдържа само отъ ржъ си продажба и абонатитъ които има въ Ксисово. Ето затова лираме къмъ всички абонати да се приобщатъ и даватъ гойшова доизплащанъ абонатитъ явява-е на нашъ в-къ, които редакцизираща отъ 25 т. и

Продава се

Празно мѣсто за стопанство отъ 2666 м. обграденъ съ 38 заръ 24 череша, 9 сливи, 2 рѣха, 1 праскови и 1 ца, всички благородни плодъ, и една постка отъ една стая нахоръ се въ гр. Базарджикъ жду уличитъ: „Пр. И. г-ралъ Патрашку, Блоръ и Ойгузъ“.

Желающитъ да сж сатъ до г-нъ Н. Нику при Базарджикската ция.

Здраве и болести

Отъ Дрѣ Ив. Байчевъ

Бившъ Интернъ-Парижъ—Училищенъ лѣкаръ—гр. Базарджикъ

Всичко онова, което човѣкъ притежава, като ценности, като качества и способности, като слабости, недостатѣци и болести, има два източника: наследственитъ и придобитъ.

Придобитото отъ родителитъ по наследство е ясно: или нѣкой болестъ, нѣкой недостатѣци, отъ които сж страдали родителитъ или нѣкой качества, нѣкой способности, съ които тѣ сж били силни и сж водили успѣшно борбата за животъ.

Полученото отъ родителитъ по наследство е такова и толкова, каквото и колкото сж го

предали, завещали тѣ съгласно законитъ на наследствеността, които сж общи за всички живи същества, а следователно и за човѣка.

Придобитото следъ рождението чрезъ възпитанието и образованието въ фамилията, въ училищата, въ обществото и въобще въ живота е твърде разнообразно и по качество и по количество и като че ли на пръвъ погледъ не почива на никакви закони, а въ сжщностъ и тукъ сжществуватъ закони, и тукъ сжществуватъ правила и редъ. Много отъ тия закони, много отъ тия пра-

вила, обаче човѣкъ още не знае, благодарение на Невежеството си; благодарение на неусъвършенствуването си. А това, което се знае, знае се отъ малцина и се прилага още по-малко въ живота.

Отъ тукъ и хосаътъ, бъркотията, неяснотитъ, отъ тукъ и мизериятъ, мжкитъ, горчивинитъ, болеститъ въ живота.

Всичко това най-много се огрязва въ нервната система, защото тя е най-важната и най-сложната въ човѣшкиятъ организмъ. Тя е най-големата загадка, тя крие или по-право въ нея е най-големата тайна на провидението, на природата. Ето защо тоя особенъ родъ Радио-апаратъ, какъвто е човѣшкиятъ организмъ, въ нервната, въ душевната си частъ се отдалечава много отъ обик-

новеннитъ Радио-апарати.

Вѣрно е че тѣлото, тѣлесната частъ може да се упоричи на кугията отъ Радио-апаратъ, но само толкова. Въпросътъ за предавателя съ източника, въпросътъ съ вълнитъ или пжтищата, по които върви нервниятъ токъ, нервната и душевната енергия и начинитъ, по които се движатъ и действуватъ остава откритъ. А последицитъ отъ това сж много.

Вземете, когато щете и го проследете въ неговото развитие. Мнозина отъ началото, предъ видъ доброто положение на родителитъ имъ, като че ли сж сигурни въ живота по всички направления. Не минава, обаче, дълго време тѣ пропадатъ по разни причини и загиватъ въ живота, като обикновенни и нищожни е д и н и ц и.

Други, въпреки мизерно положение на родителитъ въпреки очакващитъ ги рии въ близкото бъдеще веднѣжъ следъ нѣколко ки несигурни, неуспѣшни живота, проблѣсватъ въ си като най-велики, на собни най-гениални и сръдната, отъ която сж ли. Кой е причината на Животътъ на по-вечето итъ ни дава много ясно мѣри. Проследете разни чан на успѣхи и не успѣхъ живота на всѣкиго, развититъ заболявания и вивание и ще се убеситъ има нѣщо въ човѣшкия гаризмъ, което често и ва и което още е неу отъ човѣшкия умъ.

(Сл.)